

METEN, WETEN EN VERBETEREN

Werken aan kwaliteitscultuur

Themabijeenkomst 26 maart 2026

Samenvatting

Tijdens de themabijeenkomst ‘Werken aan kwaliteitscultuur’ stond het versterken van kwaliteitszorg binnen *Samen Opleiden* centraal. De focus lag op het ontwikkelen van een gezamenlijke taal en het benutten van feedback. In rondetafelgesprekken zijn twee hoofdthema’s besproken: de ontwikkelagenda en PDCA-cyclus, en de kwaliteit van werkplekleren. Uit die gesprekken zijn ook al wat richtlijnen gekomen die ons voorbereiden op de peerreview in 2029.

Thema 1: Ontwikkelagenda en PDCA-cyclus

De ontwikkelagenda, gebaseerd op kwaliteitsmetingen d.m.v. het ZEK, wordt gezien als een belangrijk startpunt voor reflectie en doelgericht werken. Het draagt bij aan structuur, gezamenlijke verantwoordelijkheid en eigenaarschap, vooral op bestuursniveau. Tegelijkertijd blijkt de doorwerking naar de dagelijkse praktijk nog wisselend. Niet overal is de kwaliteitscyclus stevig verankerd in de schoolorganisatie.

Belangrijke succesfactoren zijn draagvlak bij schoolleiders, een duidelijke rolverdeling en structurele afstemming tussen school- en bestuursniveau. Het voeren van regelmatige kwaliteitsdialogen en het zichtbaar maken van resultaten blijven aandachtspunten. De stap van ‘papier naar praktijk’ vraagt om blijvende aandacht, evenals het borgen van afspraken in verschillende overlegstructuren en HR-processen.

Voor de toekomst (richting 2029) wordt gestreefd naar een breed gedragen kwaliteitscultuur met een gezamenlijke taal, uniforme instrumenten en intensieve samenwerking tussen partnerschappen en PABO's. Tegelijk blijft het belangrijk dat instrumenten ondersteunend zijn aan eigenaarschap en aansluiten bij de visie van besturen. De komende jaren ligt de focus op verdere afstemming, versterking van samenwerking en het bereiken van alle lagen binnen de organisatie.

Thema 2: Kwaliteit van werkpleklers

Binnen dit thema is gekeken naar hoe de kwaliteit van werkpleklers beter in beeld kan worden gebracht. Er is al veel harde data beschikbaar (zoals evaluaties, gespreksverslagen en uitstroomcijfers), aangevuld met zachte data (ervaringen en indrukken). Toch bestaan er nog belangrijke informatiegaten, bijvoorbeeld rond de ervaringen van studenten met het werkpleklers, de begeleiding én specifieke situaties wanneer er problemen ontstaan op de werkplek. De komende jaren ligt de focus op het ontwerpen van een instrument om werkpleklers structureel bij studenten te evalueren.

Een belangrijk aandachtspunt is dat aannames over kwaliteit vaak onvoldoende worden getoetst. Het actief ophalen van ervaringen van studenten is daarom essentieel. Daarbij wordt benadrukt dat zowel harde als zachte data nodig zijn, mits deze goed worden geduid en vertaald naar concrete acties.

Evaluatie van werkpleklers gebeurt nog niet overal structureel, terwijl dit als waardevol wordt gezien. Er is behoefte aan een vaste, maar flexibele set vragen gebaseerd op de vier waarborgen (lerende leraar, leeromgeving, organisatie en kwaliteitscultuur). Daarnaast worden gesprekken, panels en enquêtes genoemd als mogelijke methoden, elk met eigen voor- en nadelen.

Verder spelen thema's als inclusiviteit, begeleiding van studenten, kwaliteit van werkplekbegeleiders en de aansluiting tussen theorie en praktijk een belangrijke rol. Het creëren van een veilige en stimulerende leeromgeving voor studenten staat hierbij centraal.

Conclusie

De bijeenkomst laat zien dat er een stevige basis is voor kwaliteitscultuur binnen Samen Opleiden, maar dat verdere ontwikkeling nodig is in de doorwerking naar de praktijk en het systematisch meten van kwaliteit. Sleutelwoorden zijn samenwerking, eigenaarschap, structurele dialoog en het combineren van verschillende vormen van data.

Door gezamenlijke inspanningen kan toegewerkt worden naar een sterke, gedragen kwaliteitscultuur in 2029.